

TRASHËGIMIA KULTURORE NË ZË

**TRASHËGIMIA
KULTURORE NË ZË**

Hyrje

Rajoni i jugut, në veçanti Prizreni, dallohet për trashëgiminë kulturore. Lokalitete arkeologjike, kala, kisha, xhami, hamame, teqe, shtëpi banimi karakteristike e objekte të tjera arkitekturore me vlera të rralla janë disa prej thesareve që e bëjnë këtë pjesë të Kosovës më të vizituarën dhe më atraktiven në Republikën e Kosovës.

Lokalitetet arkeologjike, sidomos vendbanimet parahistorike si ai i Vlashnjes, Reshtanit e Hisarit përbëjnë një pasuri të çmueshme për historinë dhe kulturën e vendit. Objektet arkitekturore, të periudhave të ndryshme, e pasurojnë pa masë këtë trashëgimi. Kishat, xhamitë, teqetë, urat dhe shtëpitë, secila në vete apo të marra bashkë, karakterizohen nga një mori stilesh arkitektonike, periudhash të ndryshme, të cilat paraqesin interes qoftë për studiuesin qoftë për vizitorin e rëndomtë. Prej një numri tepër të madh objektivash të tilla, ne i kemi përzgjedhur për t'i prezantuar këtu vetëm ato më të rëndësishmet.

Të gjitha këto dëshmojnë dhe pasqyrojnë në mënyrën më bindëse, ndër të tjera, për një traditë dhe kulturë edhe të bashkëjetesës mes gjuhëve, kulturave dhe religjioneve të ndryshme.

Të një rëndësie po ashtu të veçantë janë edhe trashëgimia shpirtërore, e luajtshme dhe peizazhet, të cilat plotësojnë tërë këtë trashigimi kulturore të cilën po jua prezantojmë dhe po ju ftojmë ta njihni dhe ta vizitoni.

HISTORI NË GUR

GUVA E VLASHNJES

Me një jetëgjatësi 6500 vjeçare, prej Neolitit të Hershëm deri në Antikitetin e Vonë, ky vendbanim ka një material të pasur arkeologjik; objekte kulturi (figurina antropomorfe dhe zoomorfe, kapakë kulturi, ritone), enë të përdorimit të përditshëm; monedha e argjendtë e Vlashnjes e shtypur në vitin 55 p.e.s. që ishte vënë në qarkullim për nder të Edilit të Kretës, Gnaeus Plancius.

VENDBANIMET

Vendbanimi prehistorik i Vashnjes: Me një jetëgjatësi 6500 vjeçare, ka një material të pasur arkeologjik; objekte kulturi (figurina antropomorfe dhe zoomorfe, kapakë kulturi, ritone), enë të përdorimit të përditshëm; monedha e argjentë e Vlashnjes e shtypur në vitin 55 p.e.s.

Vendbanimi prehistorik i Hisarit: Shtresa kulturore përbëhet nga 9 horizonte banimi që i përkasin periudhave që fillon nga Neoliti i Vonë deri në periudhën e Hekurit. Materiali i zbuluar përbëhet nga artefakte të ndryshme: enë të përdorimit të përditshëm, vegla pune, objekte kulturi.

Vendbanimi prehistorik i Korishës: I takon Epokës së Bronzit. Materiali arkeologjik përbëhet kryesisht nga enë prej balte të pjekur dhe vegla pune guri e balte. Jetëgjatësia e tij llogaritet të jetë afro një milenium, duke filluar nga Periudha e Bronzit të Hershëm, e deri në atë të Vonë, 2100-1100 p.Kr.

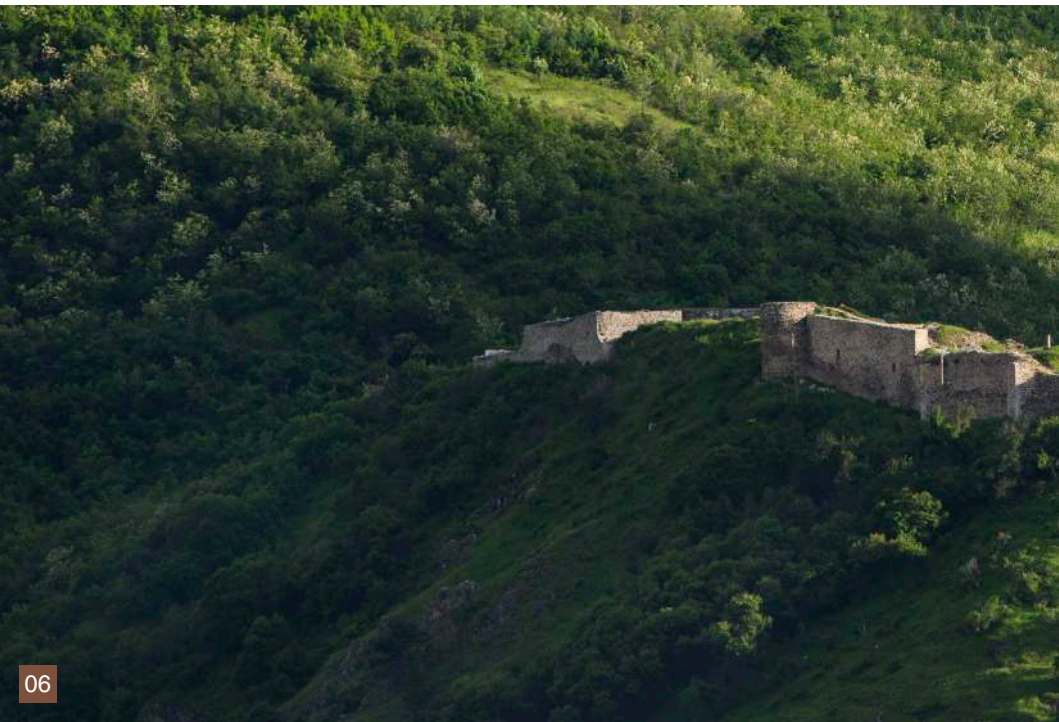
Vendbanimi neolitik i Reshtanit: Ka 3 horizonte banimi në një shtresë kulturore prej 2.00 – 2.50 m. Në Neolitin e Vonë kemi bashkëjetesën e dy grupeve të mëdha kulturore të Ballkanit, kulturës së Ballkanit Qendror (Vinça) dhe kulturës Adriatikase (Danilo).

Vendbanimi i Kastercit: Periudha e parë e banimit lidhet me ene-olitin. Perandori Justinian e ka rindërtuar si një fortifikatë dhe kala me struktura arkitektonike, duke hedhur në dritë edhe zbulimin e një kishe paleokristiane.

KALATË

Kalaja e Zatriqit – Vendbanim shumësheqësor. Ka enë balte të periudhës prehistorike, disa fragmente enësh dhe vegje që dëshmojnë periudhën helenistike; fragmente amforash, pitosash dhe shtambash flasin Antikitetin e Vonë.

Kalaja e Korishës – Në të janë gjetur shumë fragmenteve qeramike të përdorimit të përditshëm, tjegullave solene, etj, të periudhës romake dhe Antikitetit të Vonë. Brenda rrafshit të kalasë është zbuluar edhe Bazilika Paleokristiane. Është ndërtuar në shek. VI.

Kalaja e Prizrenit – E vjetër rreth 2000 vjet. Ruan në vete muret masive dhe ambientet e ndryshme banimi që i takojnë fazave më të vona siç janë ajo mesjetare, osmane. Është një ndër pikat më të rëndësishem të turizmit në vend.

Kalaja e Epërme – Përbëhet nga 4 kulla. Në të është zbuluar edhe kisha e Shënkollit. Sipas legjendave këtu janë vendosur vajzat që kanë qenë në shërbim të ushtrisë osmane, dhe për këtë edhe quhet nga prizrenasit si “Kalaja e Vashës” (Kiz Kalesi).

NEKROPOLI I ROMAJËS

Kanë ekzistuar gjithsej 16 tuma, prej të cilave 3 janë gërmuar në vitet 70-ta, ndërsa të tjerat janë asgjësuar. Përmbante 38 varre. Kishte tri faza ndërtimi dhe përdorimi të nekropolit të Romajës. I përket grupit kulturor Glasinc-Mat të epokës së Hekurit.

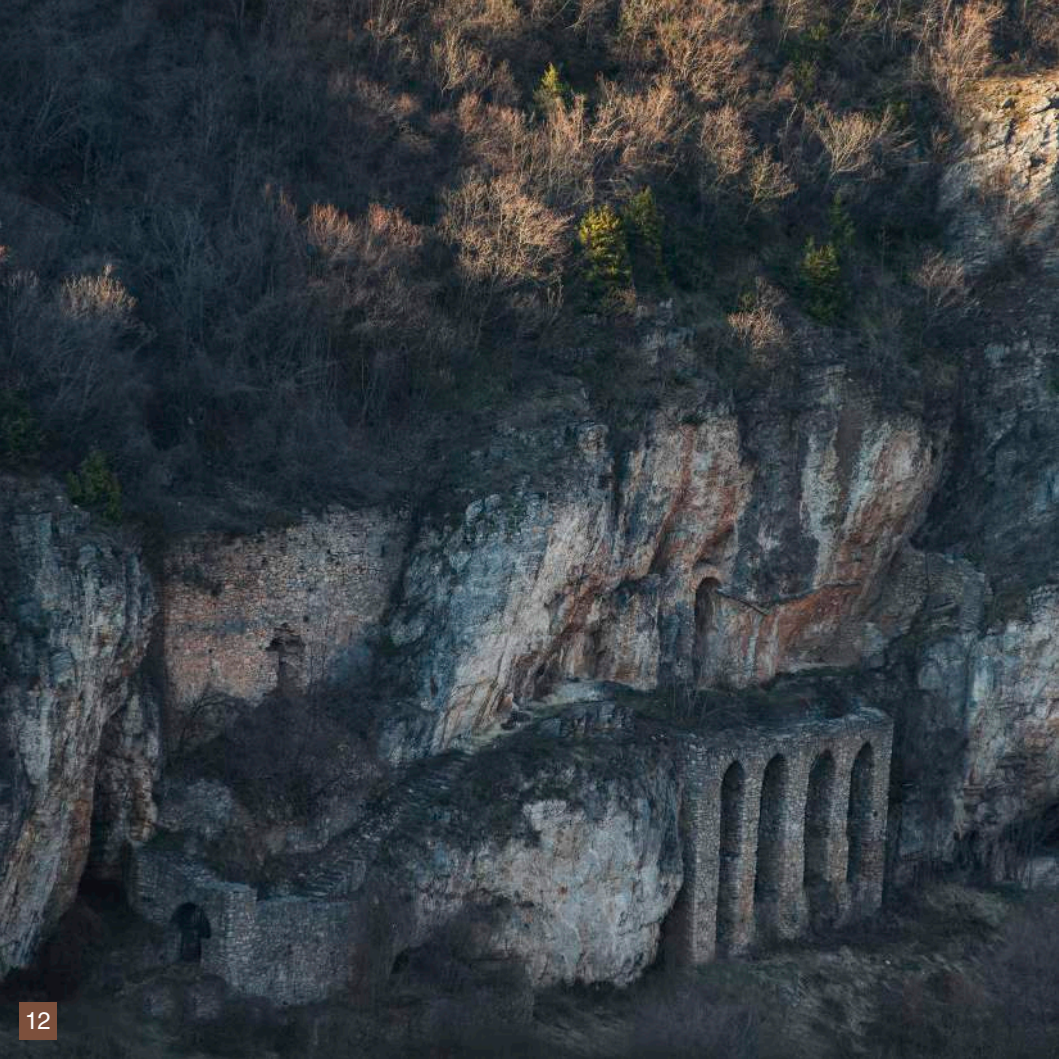
TUMA E GJINOCIT

Me diametër lindje-perëndim 84 m, diametër veri-jug 73 m dhe lartësi 9.80 m, është diçka e veçantë për tumat (kodërvarret) e Kosovës. Është e ndërtuar kryesisht me dhe. Në afërsi të saj janë zbuluar disa fragmente enësh të periudhës arkaike, që mund të jenë të periudhës e Hekurit.

HISTORI MBI HARQE

MANASTIRI I KRYEENGJUVJE

U ndërtua në vitet 1343–1352 nga mbreti serb Dushani; besohet të jetë ndërtuar mbi gërmadhat e një vendbanimi më të lashtë. Mbreti Dushan u varros në të, më 1355. Varri i tij u zbulua në vitin 1927, por afër në këtë zonë u zbuluan edhe varre të tjera; njëri ndër ta kishte një pllakë ku shkruante emri i Strazimir Ballshajt, sunduesit të Principatës së Shkodrës.

KISHA E SHËN PJETRIT, KABASH

Nis të ndërtohet në fundin e shek. XI, merr formën e plotë në shek. XIV. Quhet edhe Kisha e Keqe: është vendosur në faqen vertikale të një shkëmbi, e një pjesë e saj edhe hyn në shkëmb. Përballë saj është kisha e Shën Marisë së Bekuar, e cila njihet si Kisha tek Shpella e Pëllumbave.

KISHA E SHËN PREMTE

Ka 7 faza rindërtimi: Tempull romak shek. II-III; Bazilika trianijatëshe, shek. V-VI; Bazilika mbi bazën e ndërtimit paraprak, shek. XI; Afreskat “Zonja me Krishtin e vogël” dhe “Dasma në Kanë”, shek. XIII; Rindërtimi nga mbreti serb Milutin, shek. XIV; Shndërrimi i kishës në xhami, Xhuma Xhamia, shek. XV-XVI; Rikthimi në kishë më 1912. Është objekti i vetëm i trashëgimisë kulturore të Prizrenit nën mbrojtje të UNESCO-s.

KISHA E SHËN SHPËTIMTARIT (SPASIT)

Është ndërtuar më 1333-1335. Më 1836 cincarët filluan me ndërtimin e kishës së re, Shën Trinisë, ku kishës ekzistuese i shtohen muret më të larta dhe kambanorja. U shfrytëzua prej tyre deri më 1912. Është kishë e stilit bizantin; një nga monumentet më karakteristike dhe më me vlerë të Prizrenit.

KISHA E SHËN DIELËS

Ndodhet në Zonën Historike të Prizrenit. Rrënojat e këtij objekti, muret e absidës dhe muri jugor në lartësi 1,5 metra, janë zbuluar në vitin 1966. Një prej fragmenteve të gurit përmban mbishkrimin e vitit 1371. Rindërtimi i kishës është bërë në vitet 1995-1997.

KISHA E SHËN GJERGJIT – SINODALE

Gjendet në sheshin Shatërvan. Është ndërtuar në fund të shek. XV-të dhe fillim shek. XVI, nga ana e vëllezërve Runoviq. Kishë familjare e Mesjetës. Në anën jugperëndimore të objektit gjendet varri i Mitropolit Mihajlo (1733-1818). Brenda kishës dallohen edhe afresket që datojnë nga shek. XVII.

KISHA E SHËN NIKOLLËS -TUTIQËVE

Është ndërtuar në vitin 1331 nga Dragosllav Tutiq (murgu Nikolla) dhe gruaja e tij Bella. Afresket e kësaj kisha janë të pakta dhe të fragmentuara, afreska pak më e ruajtur është ajo ku paraqitet Shën Nikolla. Kishë familjare, e stilit bizantin.

KISHA E SHËN GJERGJIT, SREÇKË

E shek. XVI. Ka dimensione të vogla, njëanijatëshe me absidë gjysmëharkore. Mbi derën hyrëse është nisha, në pjesën e epërme të së cilës në formë harkore është pikturuar Shën Gjergji në kalë. Në muret e brendshme ende gjenden të ruajtura afreskat e shenjtërve.

KISHA E SHËN NIKOLLËS, BOGOSHEVC

Është ndërtuar mbi një plato terracore që ka një terren të rripirë nga ana e lumit. Është njëanijatëshe. Enterieri i kishës është i pasur me afreska. Bazuar nga karakteristikat arkitekturore dhe afreskat e pikturuara, kisha i takon fundit të shek. XVI, fillimit të shek. XVII.

KISHA E SHËN PREMTES, MUSHNIKOVË

Në origjinë i është dedikuar Shën Pjetrit dhe Shën Palit; në murin e jugor të enterierit të kishës ka nga afreska të këtyre dy shenjtërorëve. Bazuar në afreskat e brendshme kisha është ndërtuar në vitet 1563-1564. Në vitin 1920 pranë objektit nga ana perëndimore ndërtohet këmbanarja tetëkëndëshe.

KISHA E SHËN NIKOLLËS, DRAJÇIÇ

Afreskat që e pasurojnë enterierin janë punuar në një stil të veçantë dhe në bazë të tyre mendohet se kisha i takon dekadës së fundit të shek. XVI. Janë bërë disa restaurime në objekt, duke bërë ndryshimin e arkitekturës origjinale të saj. Më 1925 i është shtuar këmbanarja si aneks i veçantë.

NAMAZXHAHU, KËRËK XHAMIA

E ndërtoi Isa Beu më 1455; shërbeu për kryerjen e ritualeve fetare të ushtrisë Osmane. Ndryshe njihet edhe si Kërëk Xhamia, që do të thotë Xhami e Thyer. Është ndër objektet më të vjetra të besimit mysliman në Kosovë. U restaurua në vitin 2002

XHAMIA E SUZI ÇELEBIUT

U ndërtua më 1523. Objekti i dytë më i hershëm islam në Prizren dhe i pari arkitektonik komplet islam. Në oborrin e xhamisë gjenden varrezat e vjetra të parisë myslimane të qytetit dhe tyrbja ku është varrosur edhe Suzi Çelebiu dhe vëllai i tij, Nehari in Abdullah, dy ndër poetët e parë të Prizrenit.

XHAMIA E GAZI MEHMET PASHËS

Gazi Mehmet Pasha ndërtoi kompleksin me xhaminë, tyrbën, medresenë, bibliotekën, mësonjëtorën dhe objektet tjera përcjellëse gjatë viteve 1563-74. Kompleksi i xhamisë është i lidhur me Kompleksin e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit. Minareja ka një lartësi prej 40 m.

XHAMIA E SINAN PASHËS

U ndërtua më 1615 nga Sinan Pasha. Brendia e xhamisë është hapësirë unike, me kupolë të pikturuar. Dy fazat e para të pikturave murale janë të shek. XVI-XVII, punuar me teknikën al seko, kurse faza e tretë i takon shek. XIX, punuar në stilin barok, ku mbizotërojnë motivet me ngjyrë të kaltër.

XHAMIA E EMIN PASHËS

U ndërtua më 1931. Imitim i xhamisë së Sinan Pashës, me përmasa më të vogla. Përpos vlerës historike, artistike e shkencore, ka edhe vlerë shoqërore: Emin Pasha i ka takuar familjes aristokrate Rrotulli që ka pasur ndikim të madh në rrjedhat historike të Prizrenit gjatë shek. XVII-XIX.

MINAREJA E ARASTA XHAMISË (XHAMIA E EVRENOS BEUT)

U ndërtua nga Evrenos Jakup Beu më 1526-1538. Më 1960, xhamia u rrënu bashkë me kompleksin e Arastës. Mbetei pa u rrënuar vetëm minarja, e cila përmban Yllin e Davidit gdhendur në gur. Mendohet të jetë ndërtuar nga mjeshtër hebrenj.

XHAMIA E KUKLI BEUT – BRESANË, DRAGASH

Është ndërtuar nga Kukli Mehmet Beu më 1538. Pranë xhamisë gjendet edhe Tyrbja, ku është varrosur Kukli Mehmet Beu dhe familja e tij e afërt.

URA E GURIT, PRIZREN

Lidh drejtpërsëdrejti sheshin Shatërvan me rrugën e vjetër të Saraçanës. Supozohet të jetë ndërtuar në shek. XVI. Ka tri harqe. Gjatësia e urës së dikurshme ishte përafërsisht 30 m, ndërsa sot ura është 17 m. Gjatë periudhave të ndryshme kohore, ura ka përjetuar ndryshime të mëdha.

HAMAMI I GAZI MEHMET PASHËS

U ndërtua më 1563-74, nga Gazi Mehmet Pasha, sanxhakbej i Shkodrës. Ka një mbishkrim të vitit 1883, data e restaurimit nga Mahmut Pashë Rrotulli, mytesarif i sanxhakut të Prizrenit. Është i llojit “çifte hamam”; ka dy pjesë dhe është përdorur nga të dy gjinitë në të njëjtën kohë, me hyrje të veçanta dhe të ndara.

HAMAMI I SHEMSEDIN AHMET BEUT DHE SAHAT KULLA

Është ndërtuar më 1498. Nga mesi i shek. XIX mbi hapësirën e ngrohtë të Hamamit është ndërtuar Sahat Kulla, e cila fillimisht ishte e ndërtuar me dru, kurse në shek. XIX me gurë, në stilin barok, Eshref Pashë Rrotulli. Më 1912 nga Sahat Kulla u morën ora dhe kambana. Më 1975 u shndërrua në Muze Arkeologjik.

KOMPLEKSI I LIDHJES SHQIPTARE TË PRIZRENIT

Këtu, më 10 qershor 1878, është mbajtur Kuvendi i Lidhjes Shqiptare të Prizrenit, e organizuar nga intelektualët shqiptarë të kohës. Më 1978 kompleksi shndërrohet në Muze të Lidhjes së Prizrenit.

KATEDRALJA E ZONJËS NDIHMËTARE

Është ndërtuar më 1870; në fillim të shek. XX, iu shtua edhe Kambanorja. Bazilikë me tri anijata, e stilit neoklasik latin, katoliko-shqiptar. Ka një portret të Gjergj Kastriot – Skënderbeut dhe një të Janosh Huniadit. Portreti i Skënderbeut është i vetmi i tij ku ai paraqitet figurativisht në pozitën balllore.

TEQJA E TARIKATIT SAADI

Është themeluar në vitin 1500 nga Sheh Sylejman Axhizi. Ndryshe quhet edhe Hisar Baba, sipas emrit të kodrës së kalasë nën të cilën ndodhet ajo. Rreth tyrbes ka disa varreza me mbishkrime. Në tyrbe ka nëntë varre me kuburë, në mes të tyre ndodhet varri i sheh Sylejman Efendiut.

TEQEJA E TARIKATIT HALVETI

Është themeluar mes viteve 1690-1713, nga Sheh Osman Baba. Kompleksin e teqesë e përbëjnë: teqja (me disa dhoma të veçanta), semahanja – salla e lutjes, tyrbet, ku janë varrosur udhëheqësit e teqes (shehlerët), oborri i shtruar me kalldrëm, me elementin e ujit që rrjedh nëpër dy kroje nga mermeri, shtëpia e banimit e Sheh Hasanit dhe ndërtesat afariste.

KONAKU (QILARI) I MANASTIRIT TË DEÇANIT – HOÇË E MADHE

Qilari ekziston që nga shek. XIV, kurse objekti i sotëm i takon shek. XX. Në katin e parë ndodhen edhe fuçitë e qilarit me përmasa 5 m lartësi e 4 m gjerësi. Kati i sipërmë ka disa dhoma, të dekoruara me dru, kurse karakteristike është ballkoni i punuar me dru të gdhendur.

SAHAT KULLA E MAHMUT PASHËS – MAMUSHË

Është ndërtuar nga Mahmut Pashë Rrotullit, siç e dëshmon mbihskrimi mbi portë, më 1815. Mekanizmi i orës ekziston, por nuk funksionon. Ka qenë funksionale deri në vitin 1979.

TEQJA E MADHE, HALVETI – RAHOVEC

Është ndërtuar, më 1732, nga Sheh Sylejman Baba Rahoveci. Ka dhomën e shehut, dhomën e takimit të besimtarëve me shehun, sallën e lutjeve “Semahane” dhe bibliotekën. Në të vazhdon të ruhet tradita e sufizmit islam që është shumë e përhapur në Komunën e Rahovecit dhe në rajonin jugor të Kosovës.

SAHAT KULLA – RAHOVEC

Është ndërtuar nga Mahmut Pashë Rrotulli. Ka një mbishkrim në gjuhën osmane, që shënon vitin e ndërtimit 1792. Në objekt gjendet mekanizmi i orës, me mbishkrim të gdhendur LEOPOLD DPABEINGER in SSJENN A793. Ora e vjetër nuk funksionon dhe është ruajtur në hapësirat e Muzeut të Rahovecit. Gjatë restaurimit të tërësishtëm është vendosur një orë e re.

KROJET PUBLIKE TË PRIZRENIT

Krojet e Shatërvanit – Janë simbol i qytetit të Prizrenit. Kanë katër pipa, të vendosur në formë kryqi. Supozohet të jenë më të vjetrat në qytet.

Krojet e Xhamisë së Gazi Mehmet Pashës – Përbëhen nga tetë kroje, të ndërtuara në vitin 1573-1574. Krojeve i humbi origjinaliteti në vitin 1992, kur u bë një intervenim për një restaurim të xhamisë.

Krojet e Teqes së tarikatit Helveti – Janë të njëkohshme me kohën e ndërtimit të teqes, shek. XVI-XVII. Krojet kanë katër pipa bronzi, që e derdhin ujin në një vaskë mermeri të bardhë. Krojet kanë ruajtur origjinalitetin deri në ditët e sotme.

Kroi i Qorragës – Gjendet tek hyrja e xhamisë së Haxhi Ramazanit – Qorragës. U ndërtua në shek. XVIII.

SHTËPIA E MUSA SHEHZADES

Është ndërtuar në shek. XVIII; përfaqëson kulmin e arkitekturës vernakulare. Shtëpia është e vendosur në përdhese dhe në kat, secili kat ka nga dy dhoma, një e madhe e një e vogël.

SHTËPIA E ADEM AGA GJONIT

Është ndërtuar në shek. XVIII, me ardhjen e kësaj familjeje nga Ujmishi i Shqipërisë. Shtëpia është dykatëshe, me dhoma të mëdha në të dy katet dhe është e llojit simetrik me hajat në përdhese dhe çardak në katin e sipërm.

SHTËPIA E SHUAIP PASHËS

U ndërtua në fillim të shek. XIX nga Shuaip Pashë Spahiu, lider i degës së Lidhjes Shqiptare të Prizrenit. Ka vlera arkitektonike, pamje dominante në qendër të qytetit. Në mars 1999 shtëpia u dogj në tërësi. U rindërtuar nga themeli në vitin 2012.

SHTËPIA E SHEH HASANIT

Është ndërtuar në shek. XVIII. Gjatë kohës për qëllim të adaptimit në nevojat moderne të jetuarit, janë bërë ndërhyrje në enterier dhe eksterier nga ana e pronarëve, gjë që ka dëmtonuar mjaft origjinalitetin e objektit. Kulmi i shtëpisë është restauruar në vitin 2011.

SHTËPIA E FAMILJES POMAKU

Është dy katëshe, e ndërtuar gjatë shek. XVIII. Në katin përdhese gjenden kuzhina me oxhak, hapësira për ruajtjen e ushqimit dhe veglave të punës.

SHTËPIA E ABDURAHIM MYTFIUT

Është ndërtuar më 1859-1860. Shtëpia sot është e ndarë në dy pjesë, por në enterier vazhdon t'i ruajë objektet folklorike të kohës së ndërtimit. Është shtëpi familjare, vazhdon të banohet dhe e ka ruajtur origjinalitetin.

SHTËPIA E FAMILJES GRAZHDA

Është ndërtuar në shek. XVIII, ndërsa është rinovuar dhe adaptuar në shek. XIX-të në një hapësirë të madhe me objekte përcjellëse. Më 2010-2012 është bërë restaurimi i kulmit dhe i fasadës. Ndërtesë paraqet një shembull të arkitekturës orientale të banimit.

SHTËPIA E AHMET E SHYQRI REKATHATIT

Është ndërtuar më 1886 si shtëpi familjare. Është shembull i arkitekturës orientale-vendore, nën ndikimin e arkitekturës austro-hungareze. Përveç dekorimeve në eksterier, ndërtesa është mjaft e pasur me elemente etnografike edhe në enterier.

SHTËPIA E YMER PRIZRENIT

Është ndërtuar më 1873-1975. I përket arkitekturës orientale. Shtëpia në vete përmban vlera arkitektonike, historike e shoqërore.

SHTËPIA E ISMET SOKOLIT

U ndërtua nga mesi i shek. XIX. Është dykatëshe. Fasada e jashtme ka zbukurime të stilit barok, të punuara me një stil të rrallë artistik.

SHTËPIA E FAMILJES SPASIÇ – HOÇË E MADHE

Është ndërtesa më karakteristike e arkitekturës tradicionale në Hoçë të Madhe, e ndërtuar në gjysmën e parë të shek. XIX. Hapësira e gjerë në kat përbëhet nga dy dhoma gjumi dyshe, një banjë. Në “Dhoma Jeru salim” gjendet ikona familjare, e sjellë nga pelegrinazhi në Jerusalem, së bashku me reliktet familjare.

SHTËPIA E HAXHI IZET MASHKULLIT

Supozohet të jetë ndërtuar rreth vitit 1800. Në brendësi shtëpia ruan elemente origjinale të kohës. Është ndër shtëpitë e pakta të kohës e cila ka pasur tri kate. Shtëpia vazhdon të jetë e banueshme.

TRASHËGIMI E LUAJTSHME

VRAPUESJA E PRIZRENIT

Është zbuluar në Prizren. Lartësia 11.4 cm. Është e punuar me bronz dhe paraqet figurën e një vajze atlete në lëvizje e sipër. Vjen nga shek. V p.Kr. Sot gjendet e ekspozuar në Muzeun Britanik në Londër, në Departamentin e Antikitetit Grek dhe Romak.

CJAPI I ULUR

Është zbuluar më 1939 në lagjen Jaglenicë të Prizrenit. Cjapi është nga materiali i bronzit. Përmasat: lartësi 6.5 cm, gjatësi 6.5 cm, gjerësi 3 cm dhe peshon 0.380 kg. Supozohet se është i lidhur me hyun helen Hermesin, respektivisht atë ilir Bindin. I takon shek. VI p.Kr. Gjendet në Muzeun e Vranjes.

LAJMËTARI I PIRANËS

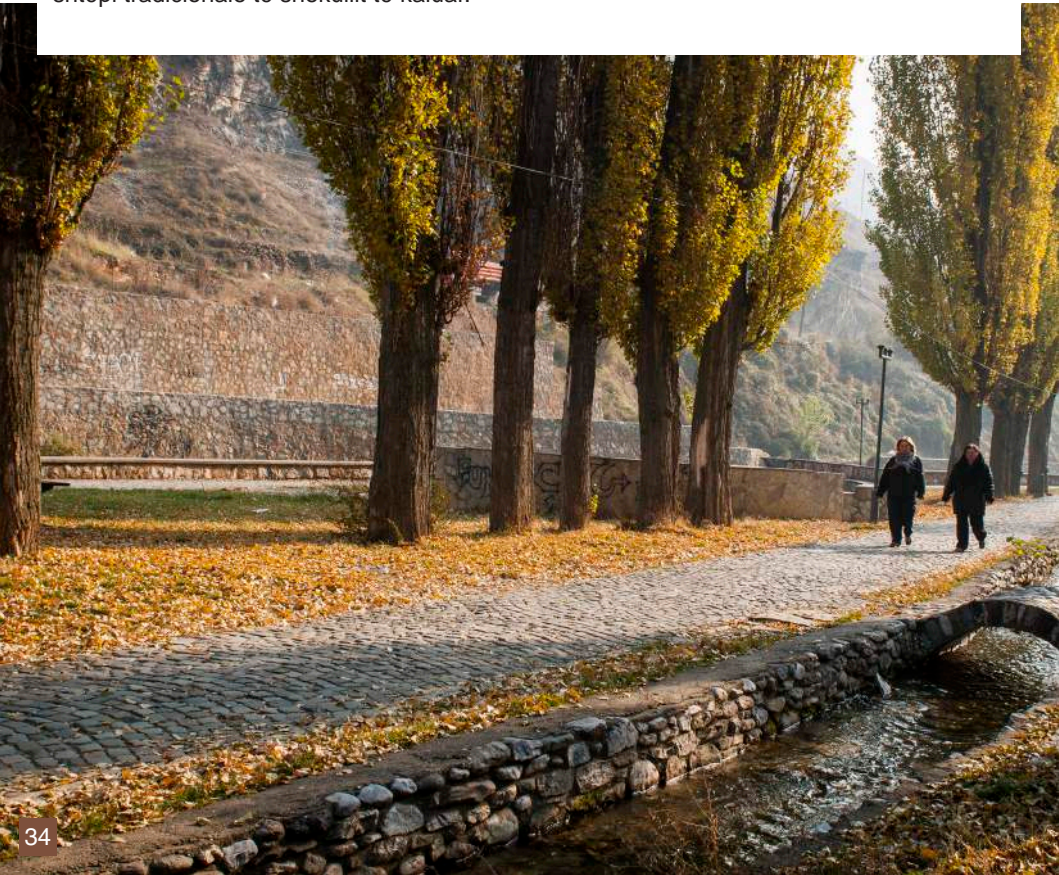
Është gjetur në fshatin Piranë. Është punuar në bronz. Në maje të kokës ka një lartësim që mendohet se duhet të jetë kapelë. Peshja e figurës është 0.090 kg, ka gjatësi rreth 9 cm, me një gjerësi 2-3 cm. I takon periudhës së antikitetit, shek. VI-V p.Kr. Vendndodhja e figurës nuk dihet saktë.

**KËNAQUNI ME PEIZAZHET
ATRAKTIVE**

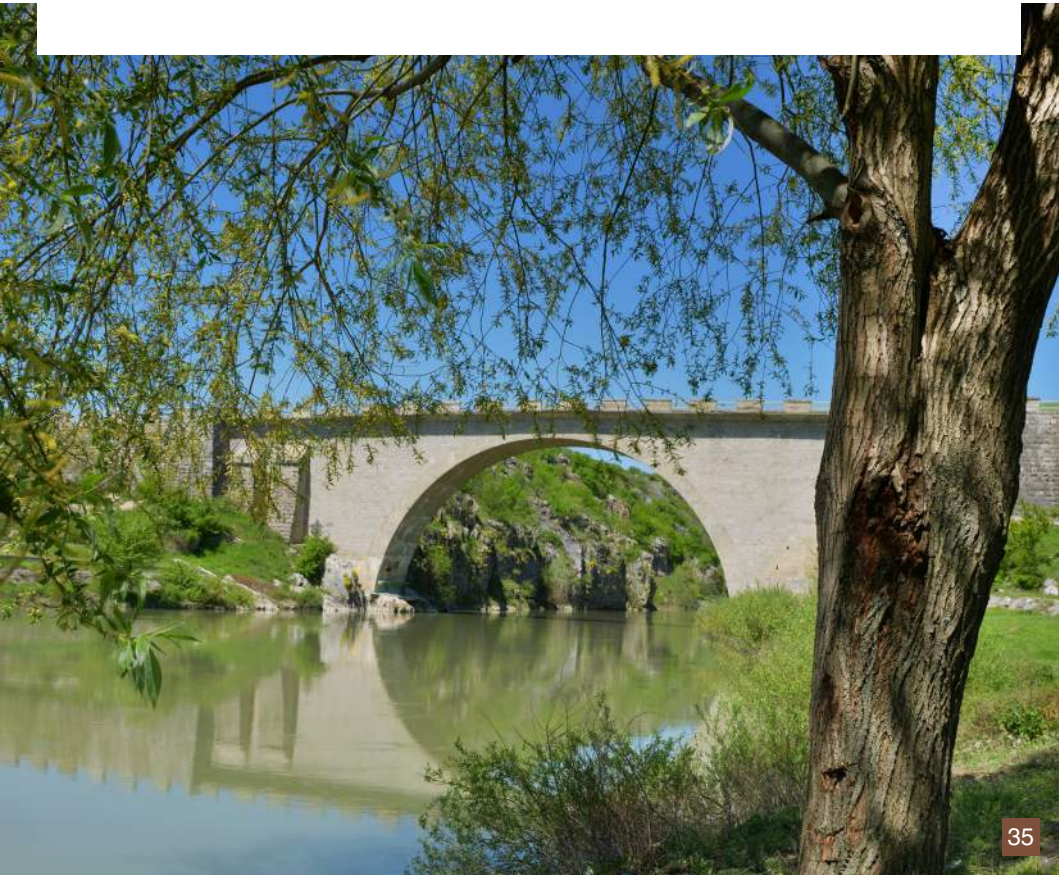
KOMPLEKSI I MARASHIT

Shtrihet në lindje të Prizrenit, buzë Lumbardhit. Kontakton vizuelisht me Kompleksin e Lidhjes Shqiptare të Prizrenit dhe me Kalanë e Prizrenit. E përbëjnë Teqja e Tarikatit Saadi, Xhamia e Maksut Pashës, Objekti i Mullirit të Pintollit, Restoranti Marashi, si dhe disa shtëpi tradicionale të shekullit të kaluar.

KANIONI I DRINIT TË BARDHË – URA E FSHEJTË

Është zonë e mbrojtur natyrore. Ura është e gjatë 70 m. Thellësia prej harkut deri te shtrati i ujit është 30 m. Në grykën e lumin gjenden dy shkëmbinj: “Shkëmbi i Skënderbeut” dhe “Shkëmbi i Shqiponjës”. Ky emërtim vjen nga figurat e vizatuara në shkëmbinjtë përkatës.

SHESHI I SHATËRVANIT

Është bërthama më e vjetër e qytetit. Në mes të sheshit ndodhet kroi i Shatërvanit me katër pipëzat e tij. Sheshi është i shtruar me kalldrëmin “makadam”, rreth tij ka shumë dyqane e objekte të ndërtuara në shekujt e kaluar. Është është shëtitorja më e frekuentuar dhe vendi më i vizituar i qytetit.

KABASHI

Gjendet 7 km në verilindje të Prizrenit. Rrethohet nga male të larta, ka lumin në kuadër të të cilit janë edhe ujëvarat e bukura, burime të shumta të ujit si dhe shumëllojshmëri të florës dhe faunës. Përbëhet nga vendbanimi i Epokës së Bronzit, Kalaja, Kompleksi i Kishave të cilat janë rreth 16 sosh, shtëpi të shekullit të kaluar, si dhe stane të shumta të blegtorëve.

PREVALLA

Është fshat turistik. Lartësia mbidetare rreth 1800 m. Shfrytëzohet në të katër stinët e vitit. Terreni malor, peizazhet e mrekullueshme dhe ajri i freskët e bëjnë Prevallën një prej zonave më të jashtëzakonshme për hiking, skijim dhe ecje. Ka një florë dhe faunë të që e bëjnë të jetë një zonë e mbrojtur.

Prizren

Drejtoria e Turizmit

Mensur Bytyqi

E-mail: mensur.bytyqi@rks-gov.net

Tel: 038 200 44 710

OJQ EC Ma Ndryshe

Saraqët 5, 20000 Prizren

www.ecmandryshe.org

E-mail: info@ecmandryshe.org

Tel: 029 222 771

Rahovec

Muzeu i Qytetit

Kadri Durguti

Tel: 044 797 711

E-mail: kadridurguti@hotmail.com

Zyra për informacione turistike

Rr. Xhelal Hajda – Toni

Tel: 045 47 17 87

E-mail: tourism.rahovec@gmail.com

Suharekë

Muzeu i Qytetit

Demir Zekolli

Tel: 044 792 345

E-mail: dzekolli@hotmail.com

Malishevë

Drejtoria për Kulturë Rini dhe Sport

Blerta Krasniqi

E-mail: blerta.d.krasniqi@rks-gov.net

Tel: 049 749 012

Dragash

Drejtoria për Kulturë Rini dhe Sport

Kamber Kamberi

Tel: 044 60 49 65

E-mail: kamberkamberi@yahoo.com

Mamushë

Drejtoria për Arsim dhe Kulturë

Xhafer Morina

Tel: 044 120 312

E-mail: cafermorina@hotmail.com,

TRASHËGIMIA KULTURORE NË ZË

Botues: EC Ma Ndryshe dhe gjashë komunitat e rajonit të Prizrenit

Ekipi redaktues: Arben Idrizi (redaktor), Vesel Hoxhaj dhe Hekuran Kabashi (historianë), Margarita Azizi (hulumtuuese), Samir Karahoda (fotograf)

Dizajn, radhitje dhe shtyp: Scards (www.scards.com)

Përkthim: CITS

Ky publikim është realizuar në kuadër të projektit “Mbështetje për sektorin e turizmit në Rajonin Ekonomik Jug”, që përkrahet financiarisht nga Ministria për Punëve të Jashtme të Finlandës në suaza të projektit “Ndihmë Tregtisë”, implementuar nga Programi i Kombeve të Bashkuara për Zhvillim (UNDP).

Të gjitha të drejtat e rezervuara ©

Prizren, Kosovë, 2015

